LITEKO Lietuvos teismų informacinė sistema

Vieša sprendimų paieška

Greita paieška Detali paieška Pagalba

Pavadinimas: [2019-04-16][nuasmeninta nutartis byloje][e2T-46-381-2019].docx
Bylos nr.: e2T-46-381/2019
Bylos rūšis: civilinė byla
Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Raktiniai žodžiai:
Teisiniai terminai:
Šalys:

Vardas/Pavardė/Pavadinimas	Kodas	Byloje kaip
Privačioji akcinė bendrovė Charkovo staklių gamykla	00223243	pareiškėjas
"Žaibas"	171296830	suinteresuotas asmuo

Kategorijos:

13.5.3. Bylos dėl užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo

13.5. Bylos, kuriose spręsta dėl užsienio valstybių teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo ir vykdymo

13. BYLOS SU TARPTAUTINIU ELEMENTU

?

Civilinė byla Nr. e2T-46-381/2019
Teisminio proceso Nr. 2-60-3-00035-2019-1
Procesinio sprendimo kategorija 3.6.6

(S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS

N U T A R T I S

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2019 m. balandžio 16 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Mariaus Bajoro, Artūro Driuko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Viginto Višinskio,

teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos privačios akcinės bendrovės **Charkovo staklių gamyklos** prašymą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą, priimtą arbitražo byloje Nr. 8/2018 dėl piniginių lėšų išieškojimo iš suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Žaibas“, ir

n u s t a t ė :

1. Tarptautinis komercinio arbitražo teismas prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų (toliau – ir Arbitražo teismas) 2018 m. gegužės 31 d. priėmė sprendimą byloje Nr. 8/2018, kuriuo pareiškėjos privačios akcinės bendrovės (toliau – PAB) Charkovo staklių gamyklos naudai iš suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės (toliau – UAB) „Žaibas“ nusprendė išieškoti iš viso 24 777,18 Eur sumą, kurią sudaro 17 997 Eur įsiskolinimas už patiektas prekes, 4 249,70 Eur nuobauda ir 2 530,48 Eur arbitražinės rinkliavos išlaidų kompensavimas.
2. Pareiškėja PAB Charkovo staklių gamykla kreipėsi į Lietuvos apeliacinį teismą su prašymu pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Arbitražo teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą, priimtą arbitražo byloje Nr. 8/2018, bei priteisti iš suinteresuoto asmens UAB „Žaibas“ patirtas bylinėjimosi išlaidas.

3. Pareiškėja nurodė, jog, vadovaudamasi 1958 m. Niujorko konvencija dėl užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo (toliau – Niujorko konvencija), su prašymu teismui pateikia Arbitražo teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą byloje Nr. 8/2018,
2017 m. kovo 21 d. sutartį, kurios 10.2 punkte nurodyta, jog šalys kilusius ginčus spręs Arbitražo teisme, 2018 m. liepos 3 d. Arbitražo teismo pažymą Nr. 1058/14-6, patvirtinančią, kad bylos Arbitražo teisme nagrinėjimo metu atsakovei UAB „Žaibas“ buvo įteikti procesiniai dokumentai, bei minėtų dokumentų vertimus į lietuvių kalbą.

4. Suinteresuotam asmeniui UAB „Žaibas“ 2019 m. kovo 26 d. registruota pašto siunta buvo išsiųstas pranešimas apie prašymo pripažinti ir leisti vykdyti užsienio arbitražo sprendimą Lietuvos Respublikoje bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, pareiškėjos prašymo ir jo priedų kopijos bei pasiūlyta iki 2019 m. balandžio 11 d. Lietuvos apeliaciniam teismui pateikti motyvuotą rašytinį atsiliepimą į minėtą prašymą. Pašto siunta įteikta UAB „Žaibas“ darbuotojai E. B. 2019 m. kovo 28 d. Suinteresuotas asmuo iki teismo pranešime nustatytos datos atsiliepimo ir (ar) prašymo atidėti bylos nagrinėjimą nepateikė.

Prašymas tenkintinas

5. Užsienio arbitražo sprendimo pripažinimas yra teisinės galios šiam sprendimui suteikimas Lietuvos Respublikoje, jo prilyginimas nacionalinio teismo ar arbitražo sprendimui. Tik pripažintas užsienio arbitražo sprendimas sukelia teisinius padarinius Lietuvos Respublikoje, įgyja *res judicata* galią ir gali būti vykdomas (Lietuvos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 809 straipsnio 1 dalis, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo
51 straipsnio 4 dalis). Lietuvos Respublikoje užsienio arbitražų sprendimų pripažinimo sąlygas nustato 1958 m. Niujorko konvencija dėl užsienio teismų ir arbitražų sprendimų pripažinimo ir vykdymo (CPK 810 straipsnio 6 dalis, Komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsnio 1 dalis).

6. Pažymėtina, kad tiek pagal galiojančias CPK ir Komercinio arbitražo įstatymo nuostatas, tiek pagal suformuotą Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, teismui, sprendžiančiam užsienio arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo tokį sprendimą vykdyti klausimus, suteiktos aiškiai apibrėžtos arbitražo teismo sprendimo tikrinimo galios. Pirma, Niujorko konvencijos V straipsnyje numatytas baigtinis galimų arbitražo teismo sprendimo nepripažinimo pagrindų sąrašas, todėl užsienio arbitražo sprendimų pripažinimo ir leidimo vykdyti procedūra reiškia Niujorko konvencijos V straipsnyje įtvirtintų pagrindų buvimo ar nebuvimo patikrinimą *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-145/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011)*. Antra, net ir vertinant arbitražo teismo sprendimą remiantis Niujorko konvencijos V straipsnyje išvardytais pagrindais, teismo atliekamas vertinimas jokiais atvejais negali būti toks išsamus, kad prilygtų arbitražo teismo sprendimo ar kai kurių jame nagrinėtų klausimų peržiūrėjimui iš esmės. Taigi teismas, nagrinėjantis arbitražo teismo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti klausimą, neturi teisės nagrinėti bylą iš esmės, aiškintis, ar arbitrai teisingai nustatė faktines bylos aplinkybes, ar teisingai ištyrė bei įvertino įrodymus, ar tinkamai taikė teisės normas ir pan.

7. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinti pagrindai, kurie yra taikomi tik tada, kai to reikalauja arbitražo šalis, prieš kurią yra priimtas prašomas pripažinti ir leisti vykdyti užsienio valstybės arbitražo sprendimas. Todėl būtent šiai šaliai tenka pareiga įrodyti aplinkybes, sudarančias užsienio valstybės arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindą. Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalis nustato, kad užsienio valstybėje priimtą arbitražo sprendimą pripažinti ar vykdyti gali būti atsisakyta kai prašo ta pusė, prieš kurią jis nukreiptas, tik tada, jei ši pusė pateikia tos vietos, kur prašoma pripažinti ir vykdyti, kompetentingoms valdžios institucijoms įrodymą, kad: a) II straipsnyje nurodyto susitarimo pusės pagal joms taikomą įstatymą buvo kuriuo nors mastu neveiksnios arba šis susitarimas negalioja pagal įstatymą, kuriam pusės tą susitarimą subordinavo, o nesant tokio nurodymo – pagal tos šalies, kur buvo padarytas sprendimas, įstatymą, arba b) pusei, prieš kurią padarytas sprendimas, nebuvo reikiamai pranešta apie arbitro paskyrimą ar apie arbitražo nagrinėjimą arba dėl kitų priežasčių ši pusė negalėjo pateikti savo pasiaiškinimų, arba c) nurodytasis sprendimas buvo padarytas dėl ginčo, kurio nenumato arbitražinis susitarimas arba neapima arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje sąlygos, arba tame sprendime yra nuostatų tokiais klausimais, kurių neapima arbitražinis susitarimas ar arbitražinė išlyga sutartyje; tačiau jeigu nuostatai tais klausimais, kuriuos apima arbitražinis susitarimas ar išlyga, gali būti atskirti nuo tų, kurių neapima šis susitarimas ar išlyga, tai ta arbitražo sprendimo dalis, kurioje yra nuostatai arbitražinio susitarimo ar arbitražinės išlygos sutartyje apimamais klausimais, gali būti pripažįstama ir vykdoma, arba d) arbitražo institucijos sudėtis ar arbitražo procesas neatitiko pusių susitarimo arba, nesant tokio susitarimo, neatitiko tos šalies, kurioje vyko arbitražas, įstatymų, arba e) sprendimas pusėms dar nebuvo galutinis arba jo vykdymą panaikino ar sustabdė tos šalies, kurioje jis buvo padarytas, arba tos šalies, kurios įstatymai taikomi, kompetentinga valdžios institucija.

8. Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje įtvirtinti užsienio valstybės arbitražo sprendimo nepripažinimo pagrindai pasižymi tuo, jog dėl jų buvimo teismas turi spręsti *ex officio*, t. y. kiekvienu atveju, nepriklausomai, ar šalis, prieš kurią nukreiptas užsienio valstybės arbitražo sprendimas, jais remiasi *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-*

145/2002; 2002 m. sausio 21 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2002; 2011 m. liepos 8 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2011). Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies a punkte nurodyta, kad arbitražo teismo sprendimą pripažinti ir vykdyti gali būti atsisakoma, kai ginčo objektas pagal šalies, kurioje prašoma pripažinti ir leisti vykdyti arbitražo teismo sprendimą, įstatymus negali būti arbitražo dalyku. Vadovaujantis Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalies b punktu, užsienio arbitražo sprendimą gali būti atsisakoma pripažinti ir leisti vykdyti tuo atveju, kai to sprendimo pripažinimas ir vykdymas prieštarauja šios šalies viešajai tvarkai.

9. Pagal Niujorko konvencijos III straipsnį kiekviena susitariančioji valstybė pripažįsta arbitražų sprendimus privalomais ir vykdo pagal tos teritorijos, kurioje prašoma pripažinti ir vykdyti šiuos sprendimus, procesines normas tolesniuose straipsniuose išdėstytomis sąlygomis. Arbitražų sprendimams, kuriems taikoma Niujorko konvencija, pripažinti ir vykdyti neturi būti taikomos iš esmės sunkesnės sąlygos arba didesni muitai ar rinkliavos, negu tie, kurie galioja vidaus arbitražų sprendimams pripažinti ir vykdyti. Pagal Niujorko konvencijos IV straipsnio 1 dalį III straipsnyje nurodytam pripažinimui ir vykdymui gauti prašančioji pusė, paduodama dėl to prašymą, pateikia: a) reikiamai paliudytą arbitražo sprendimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą; b) II straipsnyje nurodyto susitarimo originalą arba reikiamai paliudytą jo nuorašą (Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsnio 2 dalis).

10. Pareiškėja PAB Charkovo staklių gamykla Lietuvos apeliaciniam teismui kartu su prašymu pateikė Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2018 m. gegužės 31 d. sprendimo, priimto arbitražo byloje Nr. 8/2018, patvirtintą kopiją ir šio sprendimo patvirtintą vertimą į lietuvių kalbą. Taip pat pareiškėja pateikė teismui AB Charkovo staklių gamyklos ir UAB „Žaibas“ sutarties Nr. 4-2017/CXT, kurios 10.2 punkte įtvirtintas arbitražinis susitarimas šalių ginčus spręsti Tarptautiniame komercinio arbitražo teisme prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų, patvirtintą kopiją ir jos patvirtintą vertimą į lietuvių kalbą. Tokiu būdu pareiškėja pateikė visus užsienio arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti procedūrai reikalingus dokumentus. Papildomai pareiškėja pateikė teismui Arbitražo teismo 2018 m. birželio 3 d. pažymą Nr. 1058/14-6 su patvirtintu vertimu į lietuvių kalbą, kuria patvirtinama, jog UAB „Žaibas“ buvo tinkamai informuota apie visus arbitražo nagrinėjimo etapus, jai buvo įteiktas ieškinys, šaukimas, bei Arbitražo teismo sprendimas.

11. Minėta, kad pareiga įrodyti Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų, kuriais remiantis prašoma atsisakyti pripažinti ar leisti vykdyti arbitražo sprendimą, buvimą tenka asmeniui, prieš kurį nukreiptas arbitražo sprendimas. Nagrinėjamu atveju suinteresuotas asmuo, t. y. asmuo, prieš kurį nukreiptas arbitražo sprendimas, atsiliepimo į pareiškėjos prašymą nepateikė ir neįrodinėja Niujorko konvencijos V straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų atsisakyti pripažinti ar leisti vykdyti arbitražo sprendimą buvimo, todėl teisėjų kolegija minėtų pagrindų neanalizuoja ir dėl jų nepasisako.

12. Teismas, spręsdamas arbitražo sprendimo pripažinimo ir leidimo vykdyti klausimus, *ex officio* turi patikrinti Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalyje nustatytus pagrindus, kuriems esant gali būti atsisakoma pripažinti ir leisti vykdyti arbitražo sprendimą, t. y. kiekvienu atveju, nepriklausomai nuo to, ar atsakovas (skolininkas) jais remiasi. Toks patikrinimas turi būti atliekamas tiek proceso, tiek materialiosios teisės aspektais *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-161/2008).* Teisėjų kolegija *ex officio* nustatė, kad remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais pagal savo pobūdį ginčas (įsiskolinimo už prekes pagal sutartį Nr. 4-2017/CXT, nuobaudos už pavėluotą prekių apmokėjimą bei arbitražo rinkliavos išlaidų priteisimas) gali būti arbitražo nagrinėjimo dalykas, taip pat prašomas pripažinti ir leisti vykdyti sprendimas neprieštarauja Lietuvos Respublikos viešajai tvarkai (Niujorko konvencijos V straipsnio 2 dalis), t. y. aplinkybių, kurios sudarytų pagrindą *ex officio* nepripažinti užsienio valstybės arbitražo sprendimo, Lietuvos apeliacinis teismas nenustatė, tokių aplinkybių egzistavimo klausimas taip pat nėra keliamas dalyvaujančių byloje asmenų.

13. Išdėstytos aplinkybės sudaro pagrindą pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikos teritorijoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą, priimtą arbitražo byloje Nr. 8/2018, kuriuo pareiškėjos PAB Charkovo staklių gamyklos naudai iš suinteresuoto asmens UAB „Žaibas“ nuspręsta išieškoti iš viso 24 777,18 Eur sumą, kurią sudaro 17 997 Eur įsiskolinimas už patiektas prekes, 4 249,70 Eur nuobauda ir 2 530,48 Eur arbitražinės rinkliavos išlaidų kompensavimas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

14. Patenkinus prašymą pripažinti bei leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Arbitražo teismo 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą, priimtą arbitražo byloje Nr. 8/2018, pareiškėja PAB Charkovo staklių gamykla įgijo teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą (CPK 93 straipsnis). Teismui pateikti dokumentai (vietinio mokėjimo nurodymai, banko sąskaitos išrašas, sąskaitos už teisines paslaugas bei vertimo paslaugas) įrodo, kad pareiškėja už konsultacijas ir prašymo dėl Arbitražo teismo sprendimo

pripažinimo parengimą patyrė 200 Eur teisinio atstovavimo išlaidų bei 230,47 Eur išlaidų už vertimo paslaugas.

15. Prašoma priteisti išlaidų už teisines paslaugas suma (200 Eur) neviršija Lietuvos Respublikos teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio nustatytų tokių paslaugų maksimalių dydžių, protingumo ir sąžiningumo principų, todėl priteistina iš UAB „Žaibas“. Taip pat priteistinos 105 Eur išlaidos už UAB „Oltena“ atliktus teismui teiktų dokumentų vertimus į lietuvių kalbą. Tačiau teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjos pateiktų įrodymų turinį, sprendžia, kad 125,10 Eur išlaidos, sumokėtos ribotos atsakomybės bendrovei „Lingmaks“ negali būti atlyginamos pareiškėjai, nes nei iš pateiktų vertimų, nei iš 2018 m. rugpjūčio 10 d. paslaugų perdavimo akto Nr. 245, nei iš 2018 m. rugpjūčio 10 d. sąskaitos
Nr. 263 ar PAB Charkovo staklių gamyklos banko išrašo negalima daryti išvados, kad šios išlaidos patirtos būtent už į šią bylą pateiktų dokumentų vertimą į lietuvių kalbą. Atsižvelgiant į tai, pareiškėjai iš suinteresuotos asmens UAB „Žaibas“ iš viso priteistina 305 Eur suma
(200 Eur + 105 Eur) už teisines ir vertimo paslaugas (CPK 93 straipsnis, 88 straipsnis).

Lietuvos apeliacinio teismo teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 810 straipsnio 6 dalimi, 811[1], 813 straipsniais, Lietuvos Respublikos komercinio arbitražo įstatymo 51 straipsniu,

n u t a r i a :

Pripažinti ir leisti vykdyti Lietuvos Respublikoje Tarptautinio komercinio arbitražo teismo prie Ukrainos prekybos ir pramonės rūmų 2018 m. gegužės 31 d. sprendimą, priimtą arbitražo byloje Nr. 8/2018, kuriuo pareiškėjos privačios akcinės bendrovės Charkovo staklių gamyklos naudai iš suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Žaibas“ nuspręsta išieškoti 17 997 Eur (septyniolikos tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt septynių eurų) įsiskolinimą už patiektas prekes, 4 249,70 Eur (keturių tūkstančių dviejų šimtų keturiasdešimt devynių eurų ir septyniasdešimt euro centų) nuobaudą ir 2 530,48 Eur (dviejų tūkstančių penkių šimtų trisdešimt eurų ir keturiasdešimt aštuonių euro centų) arbitražinės rinkliavos išlaidų kompensavimą.

Priteisti pareiškėjai privačiai akcinei bendrovei Charkovo staklių gamyklai (j. a. k. 00223243) iš suinteresuoto asmens uždarosios akcinės bendrovės „Žaibas“ (j. a. k. 171296830) 305 Eur (tris šimtus penkis eurus) bylinėjimosi išlaidų.

Ši nutartis įsiteisėja nuo jos priėmimo dienos ir per 30 dienų nuo priėmimo dienos gali būti skundžiama kasaciniu skundu Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Teisėjai Marius Bajoras

Artūras Driukas

Vigintas Višinskis

Paminėta tekste:

- CPK 810 str. Užsienio teismų (arbitražų) sprendimų pripažinimo sąlygos
- CPK
- 3K-3-323/2011
- 3K-3-161/2008
- CPK 93 str. Bylinėjimosi išlaidų paskirstymas